

ченванието на Зимата. На Християнитѣ годината зафаща отъ 1-й Януария (на Св. Василия или Сурваки).

Освѣнѣ това и зафащанието на деня различно се смѣта. На едни деньтъ зафаща отъ сутренѣтъ, на други отъ вечерѣ, на трети отъ пладнѣ, а на четвърти отъ сръднощѣ.

Отъ таквизи различни раздѣления и смѣтания на врѣмето сж станжли и различни Календари. Въ Европа сега сж въ обичай четри различни Календаря: *Іуліянски* или *Православенъ* (старъ, Древенъ), *Григоріянски* или *Римско-Католически* (новъ) *Мухамедански* или *Турско-Арапски*, *Еврейски* или *Жидовски*.

1-о СТАРЪ и НОВЪ КАЛЕНДАРЪ. Християнскитѣ народи, както казахми, брожѣтъ годинитѣ отъ Рождество Христово, като употрѣбаватъ едни стария Календаръ, а други новия. Това броение на годинитѣ е наченжлъ първо Дионисий Малѣкъ, който е съставилъ **ПАСХАЛИЯТА** 532 г. под. Хр. Стария Календаръ го бѣше нарѣдилъ прѣди него Римския царъ Іулий Цезаръ 45 години прѣди Христа; той раздѣлилъ годината на 365 дена и 6 часа и по неговото име е нарѣченъ тойзи Календаръ *Іулиански*. Нѣ въ това раздѣление е сбъркано съ 11 минути и 13 секунди, защото на нашата земя трѣбать, дору обиколи единъ пѣтъ слънцето: 365 дена, 5 часа, 48 минути, и 48 секунди, а не повече, а онѣзи 11 минути и 13 секунди за всяки 128 години притурятъ юще единъ день повече въ годината, а ний оставаме назадъ единъ день. И отъ това годината 1582 вече бѣше порасла пѣли 10 дена. За това Папа Римский Григорий XIII-й, наумилъ си да поправи Календаря и тѣй дору било тогива него день 1582 год. Октомврия 4. четвьтъкъ, на сутрешния день въ Петѣкъ вмѣсто да пише 5 Октомврий, той писалъ 15 Октомвр. безъ да поврѣди реда на седмичнитѣ дни, и наредилъ да откъсватъ по 3 дена на всяки 400 години, сирѣчь отъ четритѣ столѣтия едно подиръ друго, послѣдняя година на всѣко отъ първитѣ три столѣтия да бѣде проста година (дору трѣбаше да си остане високосна споредъ Іулианския Календаръ), а послѣдняя година на четвьртото столѣтие да си остава високосна; споредъ това годината 1600 (или послѣдняя отъ четри паріода, всякъ по четри столѣтия) останѣ високосна,